

НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

У статті обґрунтовано особливості використання інформаційних систем і технологій в управлінні підприємством. Розглянуто переваги та ризики використання в управлінні підприємством сучасних інформаційних систем із застосуванням «хмарних» технологій.

Ключові слова: інформаційна система, облік, технологія, сервер, управління, інформація.

А.М. OHNEVA, O.I. RUSYN

Khmelnytsky National University

NEW INFORMATION TECHNOLOGY IN MANAGEMENT NOW

In the article the features of the use of information systems and technologies in enterprise management. Advantages and risks in enterprise management using modern information systems with the use of «cloud» technologies. The article is to study the use of information systems and technology enterprises, as well as summarizing the benefits and risks of business management in modern information systems using cloud technology. implementation of new information systems and technologies in enterprises as a result may not only lead to lower costs of information exchange data information system to improve efficiency and loss prevention of errors in reporting, but also be the result, which is aimed at improving the organization of management.

Keywords: information system, accounting, technology, server management information.

Вступ.. Сучасні інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку поступово змінюють звичну структуру управління на підприємстві. Обчислювальна техніка суттєво підвищує якість обробки облікової інформації. Робота кваліфікованого бухгалтера стає більш спрямованою на вдосконалення організації обліку. Одним з найважливіших завдань є подальший розвиток і вдосконалення інформаційних систем підприємств із використанням новітніх засобів управління та перспективних інформаційних технологій. Проблема автоматизації обліку залишається однією з актуальних і складних, що пов'язано, перш за все з необхідністю збору і переробки значних обсягів інформації та своєчасної видачі результатів для їх аналізу і прийняття управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливий внесок у розв'язання теоретичних і методологічних питань формування та розвитку інформаційних систем і технологій в обліку зробили такі видатні вчені: І.О. Белебега, Ф.Ф. Бутинець, Р.М. Захарченко, С.В. Івахненко, М.В. Карамушка, Т.Г. Кірюшатова, М.М. Коцупатрий, М.Ф. Огійчук, В.Є. Ходаков та інші. Наукові теоретичні та практичні розробки даної проблеми є досить актуальними.

Постановка задачі. Метою статті є дослідження використання інформаційних систем і технологій на підприємствах, а також узагальнення переваг та ризиків використання в управлінні підприємством сучасних інформаційних систем із застосуванням хмарних технологій.

Виклад основного матеріалу. Сучасна економіка характеризується трансформацією соціально-економічного середовища функціонування підприємств, їх організаційних форм та стрімкою тенденцією розвитку інформатизації процесів прийняття управлінських рішень. Завоювання підприємством достойного місця на регіональному та світовому ринку, досягнення високих результатів діяльності значною мірою залежить від масштабів використання сучасних інформаційних технологій у всіх сферах діяльності, а також від ролі цих технологій в процесі управління [3].

Основними вигодами від впровадження автоматизованої системи на підприємстві є зниження операційних і управлінських витрат, економія коштів, зменшення циклу реалізації продукції, зниження комерційних витрат, зменшення дебіторської заборгованості.

Разом з тим, необхідно відмітити що використання новітніх інформаційних технологій управління підприємством дозволить підвищити ефективність діяльності підприємства; своєчасність прийняття управлінських рішень; ефективність управління кадрами; ефективність праці працівників; дозволить здійснювати ефективний контроль за заборгованістю та ефективне управління коштами підприємства; контроль за результатами діяльності підприємства тощо [6].

Можна визначити наступні переваги, які виникають при застосуванні на підприємстві інформаційних систем і технологій [1]:

1) програмний продукт автоматизації обліку можливо швидко ввести в експлуатацію, а при зміні масштабів діяльності підприємства, підходів до управління чи організації облікових робіт – переналаштувати з мінімальними затратами часу та фінансових ресурсів;

2) усі облікові дані реєструються та зберігаються в єдиній інформаційній базі;

3) швидкий доступ до інформації для прийняття управлінських рішень;

4) широкі можливості для планування діяльності;

5) можливість постійного ведення оперативного контролю;

6) сучасний ергономічний інтерфейс автоматизованих програм обліку забезпечують доступність засвоєння інформації та високу швидкість роботи для фахівців;

7) можливість доступу до інформації через мережу інтернет.

Також однією з істотних переваг використання інформаційних систем і технологій є саме технологічні можливості програмних продуктів, а зокрема їх інтеграція з іншими інформаційними

«зовнішніми» системами (технологічна підготовка виробництва, система «клієнт – банк» тощо) та обладнанням (контрольно-вимірвальні прилади, складські термінали збору даних тощо) [2].

Стрімкий розвиток комп'ютерних, комунікаційних, мобільних та інформаційних систем спричинив виникнення хмарних технологій, які останнім часом активно впроваджуються на підприємствах України. Використання хмарних технологій у бізнесі є предметом дискусії серед науковців, IT-спеціалістів та підприємців.

Хмарні обчислення (англ. cloud computing) – це технологія розподіленої обробки даних, в якій комп'ютерні ресурси і потужності надаються користувачеві як інтернет-сервіс. Термін «хмара» використовується як образ складної інфраструктури, за якою ховаються всі технічні деталі. «Хмарний» сервіс є особливою клієнт-серверною технологією – використання клієнтом ресурсів групи серверів в мережі, що взаємодіють таким чином, що для клієнта вся група виглядає як єдиний віртуальний сервер; клієнт може прозоро і з високою гнучкістю змінювати обсяги споживаних ресурсів у разі зміни своїх потреб. При цьому наявність декількох джерел ресурсів, що використовуються, з одного боку, дозволяє підвищувати доступність системи клієнт-сервер за рахунок можливості масштабування при підвищенні навантаження, а з іншого – знижує ризик непрацездатності віртуального сервера в разі виходу з ладу будь-якого з серверів, що обслуговують цього клієнта, оскільки відбувається автоматичне перепідключення віртуального сервера до ресурсів іншого (резервного) сервера [3]. Тобто підприємство може не купувати потужні комп'ютери, програмне забезпечення, не залучати у штат програмістів. Для впровадження інформаційних систем з використанням хмарних технологій достатньо придбати процесорний час, дисковий простір та мережу потрібної пропускної здатності. Це дозволяє значно скоротити витрати та вивільнити ресурси для основних бізнес-процесів.

Спеціалісти галузі інформаційних технологій розглядають свої розробки як принципово нові рішення, які дозволяють підвищити ефективність управління підприємствами за рахунок централізації обробки управлінських та облікових даних, підвищення їх надійності [4].

Хмарні технології забезпечують роботу користувачів з прикладними програмами на будь-яких клієнтських пристроях з різними операційними системами незалежно від їх територіального розташування. Більшість досліджень у сфері хмарних технологій стосуються їх сутності та технічної організації. Проблеми обробки облікових даних з використанням інформаційних систем, що працюють в умовах хмарних технологій вивчені недостатньо.

Ринок «хмарних» технологій стрімко росте. На ньому активно пропонуються послуги як для фізичних осіб, так і корпорацій. За прогнозами компанії IDC середньорічний темп приросту світового ринку хмарних сервісів з 2012 року по 2016 рік складе 26,4%, що в п'ять разів перевищує темпи росту IT-індустрії в цілому [6]. Поряд з цим, 90% українських компаній ще не користуються цією технологією, що пов'язано із недостатньою обізнаністю підприємців та ризиками, що можуть виникнути при впровадженні новітніх систем.

На українському ринку інформаційних систем для управління підприємством з використанням хмарних технологій свої рішення пропонують фірми «ІС» та «Парус». Система «ІС: Підприємство» в умовах використання хмарних технологій може працювати за сценаріями:

- 1) «хмара» всередині організації – сервер з інформаційною базою розташовується на підприємстві;
- 2) «хмара» всередині холдингу – сервер з інформаційною базою розташовується у центральному офісі холдингу;
- 3) «хмара» для клієнтів – сервер з інформаційною базою розташовується у постачальника;
- 4) модель сервісу – сервер з інформаційною базою розташовується у постачальника послуг з використання «хмарних» технологій [3].

Платформа «Парус» дозволяє працювати у середовищі програмного забезпечення, що вільно розповсюджується, та забезпечує роботу у режимах:

- 1) програмне забезпечення як послуга (SaaS);
- 2) платформа як сервіс (PaaS) [5].

При використанні підприємством інформаційних систем із застосуванням хмарних обчислень воно отримує наступні переваги: можливість доступу облікового персоналу до інформаційних ресурсів у будь-який час, з будь-якого пристрою, що має підключення до Інтернет, не залежно від територіального розташування; скорочення витрат на обслуговування інформаційної технології, за рахунок скорочення витрат на технічне та програмне забезпечення, утримання IT-спеціалістів, зменшення паперового та запровадження електронного документообігу; високий рівень безпеки та надійності збереження інформаційних даних за умови їх професійної організації; необмеженість обчислювальних ресурсів та збільшення їх потужності [1].

Поряд з цим слід зазначити ризики, що виникають при впровадженні на підприємстві інформаційних систем на основі хмарних технологій: обмеженість програмного забезпечення обумовлена тим, що користувач має доступ лише до інформаційних систем, які розташовані в «хмарі», можливості налагодження ним цих систем обмежені; відсутність абсолютної конфіденційності; складність відновлення втрачених у «хмарі» інформаційних ресурсів; необхідність забезпечення постійного підключення до Інтернет з достатньою пропускною здатністю, що збільшує відповідні витрати; відсутність абсолютної безпеки та збереження інформаційних ресурсів.

Висновки. В результаті проведеного дослідження ми дійшли висновку, що у сучасних умовах господарювання необхідно орієнтуватися на істотні переваги, що можуть бути направлені на ефективне вирішення конкретних поточних завдань, та не забувати про існуючі загрози. Так, впровадження на

підприємстві розглянутих нових технологій дозволить: користуватися базою даних, що відображає всю необхідну інформацію про діяльність підприємства; чітко розмежувати доступ до інформації для будь-якого співробітника; формувати повну і достовірну звітність про діяльність підприємства; оперативно отримувати інформацію для подальшого її опрацювання керівництвом з метою прийняття більш зважених і обґрунтованих управлінських рішень; підвищити ефективність роботи підприємства в цілому. Впровадження хмарних технологій у процес управління діяльністю підприємства надає керівництву практично необмежені можливості доступу до інформаційних ресурсів, що забезпечить оперативність та своєчасність прийняття управлінських рішень.

Тому, дана тематика потребує подальшого дослідження та обґрунтування, адже в умовах сучасного інформаційного суспільства у фахівців є можливість опанувати нові знання і брати активну участь в реформуванні економічних систем підприємств. Саме впровадження новітніх інформаційних систем і технологій на підприємствах може у результаті не лише призвести до зниження витрат на здійснення інформаційного обміну даними, підвищення оперативності інформаційної системи та запобігання втратам від помилок у звітності, а й стати наслідком, що спрямований на вдосконалення організації управління.

Література

1. Огнева А.М. Особливості застосування інформаційних технологій в управлінні підприємством / А.М. Огнева, Д.Л. Кобець // Вісник ХНУ. – 2010. – № 5 (Т. 3). – С. 107–111.
2. Кузьмінський Ю. Оцінка ефективності впровадження інформаційних технологій у бухгалтерський облік / Ю. Кузьмінський // Бухгалтерський облік і аудит: Всеукраїнський щомісячний науково-практичний журнал. – 2011. – № 7. – С. 27–31.
3. Облачные вычисления [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.tadviser.ru/index.php/Cloud_Computing.
4. 1С: Предприятие 8. Облачные технологии [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://v8.1c.ru/overview/Term_000000803.htm
5. Парус – облачная платформа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://j.parus.ua/>.
6. Яковичський І.Л. Технологія “хмарних обчислень” як інструмент створення інфраструктури управління / І.Л. Яковичський // Комунальне господарство міст. – 2012.

Рецензія/Peer review : 16.11.2015 р.

Надрукована/Printed : 14.12.2015 р.
Рецензент: д.е.н. Войнаренко М.П.

УДК 62-631.662

Ю.М. ГАЛЬЧИНСЬКА

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

MARIUSZ MACIEJCZAK

Варшавський університет природничих наук – SGGW, Польща

ВИРОБНИЦТВО БІОЕТАНОЛУ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ БУРЯКОЦУКРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

У статті висвітлено основні тенденції розвитку та загальна характеристика бурякоцукрового підкомплексу України. Проаналізована динаміка основних показників виробництва цукросировини та цукру в Україні, висвітлено основні показники балансу цукру в Україні. Розглянуто структуру експорту та імпорту ринку цукру. Досліджено та спрогнозовано потенційні можливості розвитку бурякоцукрового підкомплексу, завдяки виробництву біоетанолу. Висвітлено основні аспекти виробництва та використання біоетанолу.

Ключові слова: бурякоцукровий підкомплекс України, цукор, попит, пропозиція, експорт, біоетанол.

JULIA GALCHYNSKA

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Ukraine

MARIUSZ MACIEJCZAK

Warsaw University of Life Sciences – SGGW, Poland

PRODUCTION OF BIOETHANOL, AS INDICATOR TO DEVELOPMENT OF THE SUGAR- BEET SUBCOMPLEX OF UKRAINE

The article covered the main trends and general characteristics of sugar beet sub complex Ukraine. The dynamics of the main indicators of sugar beet and sugar production in Ukraine, covered the main indicators of the balance of sugar in Ukraine. Considered the structure of exports and imports sugar market. Research and predicted the potential of sugar beet sub complex, by producing bioethanol. The basic aspects of the production and use of bioethanol.

Keywords: sugar beet sub complex, sugar, demand, supply, export, bioethanol.

Постановка проблеми. Бурякоцукровий підкомплекс України завжди відігравав вагомий роль в економіці держави і соціальному розвитку суспільства. Ще на початку 90-х років минулого століття за обсягами виробництва цукру із цукрових буряків Україна займала перше місце у світі, а за обсягами експорту входила в перелік провідних країн-експортерів. У 1990 р. посівна площа під цукровими буряками